

सगरस्य सगरयज्ञस्येत्यर्थः ॥ ४ ॥ मध्येमहापर्वतविरोधाभावाद्विध्यपर्वतंहिमवान् तथाविध्योपिहिमवंतं इत्येवंपरस्परमासाद्य उच्चत्वेनसाम्यंप्राप्य औन्नत्यातिशयेनवी
क्षानिरोधकाभावात् ॥ परस्परंनिरीक्षेतेपश्यतइत्यर्थः ॥ तयोर्मध्ये आर्यावर्तभूमौ ॥ आर्यावर्तःपुण्यभूमिर्मध्यंविध्यहिमालयोरितिवचनात् ॥ ५ ॥ प्रशस्तः प्रशस्तत्वेनप्रसि
द्धः ॥ उक्तवचनात् अश्वचर्यारक्षार्थमश्वानुगमनं ॥ ६ ॥ मते शासने ॥ पर्वणि उक्थ्याहे अश्वमेधे उक्थ्यसंस्थात्रयं ॥ तत्रद्वितीयेअश्वालंभनदिवसे अश्वविशसनात्पाक् ॥ तं
यज्ञं विहंतुमितिशेषः ॥ ७ ॥ यज्ञियाश्वं यज्ञार्हमश्वं ॥ ८ ॥ अयंयज्ञियोश्वः पर्वणिवेगेन अपनीयते अपह्रियते ॥ ९ ॥ अतःहर्तारं अश्वहर्तारं जहि ॥ अश्वश्वशीघ्रमुपनी

श्रूयतांविस्तरोरामसगरस्यमहात्मनः ॥ शंकरश्चशुरोनाम्नाहिमवानितिविश्रुतः ॥ ४ ॥ विध्यपर्वतमासाद्यनिरीक्षेतेपरस्परं ॥ तयोर्म
ध्येसमभवद्यज्ञःसपुरुषोत्तम ॥ ५ ॥ सहिदेशोनरव्याघ्रप्रशस्तोयज्ञकर्मणि ॥ तस्याश्वचर्योकाकुत्स्थदृढधन्वामहारथः ॥ ६ ॥ अंशुमा
नकरोत्तातसगरस्यमतेस्थितः ॥ तस्यपर्वणितंयज्ञंयजमानस्यवासवः ॥ ७ ॥ राक्षसींतनुमास्थाययज्ञियाश्वमपाहरत् ॥ ह्रियमाणे
तुकाकुत्स्थतस्मिन्नश्वेमहात्मनः ॥ ८ ॥ उपाध्यायगणाःसर्वेयजमानमथाब्रुवन् ॥ अयंपर्वणिवेगेनयज्ञियाश्वोपनीयते ॥ ९ ॥ हर्तारं
जहिकाकुत्स्थहयश्वैवोपनीयतां ॥ यज्ञच्छिद्रंभवत्येतत्सर्वेपामशिवायनः ॥ १० ॥ तत्तथाक्रियतांराजन्यज्ञोच्छिद्रःकृतोभवेत् ॥ सोपा
ध्यायवचःश्रुत्वातस्मिन्सदसिपार्थिवः ॥ ११ ॥ पष्टिपुत्रसहस्राणिवाक्यमेतदुवाचह ॥ गतिपुत्रानपश्यामिरक्षसांपुरुषर्षभाः ॥ १२ ॥

यतां ॥ यज्ञच्छिद्रं यज्ञस्यविघ्नः ॥ १० ॥ अच्छिद्रइतिच्छेदः यथायज्ञःअच्छिद्रोभवेदित्यन्वयः ॥ सोपाध्यायवचः उपाध्यायसहितवर्तिगणवचः ॥ ११ ॥ भोपुरुषर्षभाः
पुत्रकाः ॥ मंत्रपूर्तेर्महाभागैः यद्यपिमहाक्रतुः ॥ आस्थितः अधिष्ठितः ॥ तथापिरक्षसांमायया यदिच्छिद्रंस्यात्तदाआत्मनोगतिंनपश्यामि तस्मात् गच्छथ विचिन्वध्वं
अन्वेषयतेत्यर्थइतिकेचित् ॥ परेतुआस्थितोहीतिपाठः ॥ हियस्मात् ईदृशैर्महाभागैः आस्थितोऽयंक्रतुः अतःअतोत्रक्रतौरक्षसांगतिंनपश्यामि ॥ तत्तस्मात्केनापिदेवेनहृत
इतितमन्वेषयतेत्यर्थइत्याहुः ॥ १२ ॥